

Dia Internacional de les Dones Sexualitat precoç

Esclaves de la imatge als 12 anys

La hipersexualització precoç de les nenes fomenta una baixa autoestima i actituds de submissió

N. MARTÍNEZ / E. ESCRICHE
BARCELONA

Tenen entre 12 i 15 anys. Comencen a utilitzar maquillatge i a decantar-se per sabates amb una mica de taló. La roba que escullen potencia una sensualitat que no els pertoca per la seva edat. Són les princeses del segle XXI, que, pressionades pels canons de bellesa que bombardegen les noves tecnologies, s'han convertit en esclaves de la seva imatge. Els experts asseguren que aquest fenomen de les *sexinenes* no és nou, però sí que ha esclatat en els últims dos anys i ha arrossegat les edats més joves –sobretot entre el sexe femení– per culpa de la proliferació de les xarxes socials i dels dispositius mòbils. “Faciliten uns estereotips molt sexualitzats i, en el cas de les nenes, hipersexualitzats”, denuncia la presidenta de l'Institut Català de les Dones, Montserrat Gatell, coincidint amb el Dia Internacional de les Dones.

Aquesta esclavitud té conseqüències. “Com a societat ens preocupem excessivament per la imatge i això implica que pesi massa el que els altres pensen”, alerta Milagros Sáinz, la directora del grup d'investigació de gènere i tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) de la UOC. Aquest fet, segons argumenta, provoca que les nenes no tinguin un “desenvolupament maduratiu” adequat a la seva edat i, de retruc, els pugui generar una “falta d'acceptació d'elles mateixes”. Encara és més preocupant que el còctel d'hipersexualització i de falta de maduresa es materialitzi en les noves princeses en una falta d'“anàlisi crítica” que s'acaba traduint en actituds submises, sobretot cap al sexe masculí. “Són uns estereotips de gènere que perpetuen de manera flagrant les indústries cinematogràfica, musical i literària”, lamenta la presidenta de l'Institut Català de les Dones.

D'exemples n'hi ha molts: la novel·la i pel·lícula *Crepuscle* –en què la protagonista vol renunciar a ser humana per poder estar amb el noi que li agrada–; les cançons de *reggaeton*, en què es tracta la dona com una “esclava”, i l'èxit editorial i, ara cinematogràfic, *Cinquanta ombres d'en Grey*. La investigadora Meritxell Esquirol, de la UOC, i Cristina Pujol, de la UAB, han analitzat l'imaginari sexual femení que ven la trilogia protagonitzada per Anastasia i Christian Grey i la conclusió és rotunda: “Tot i que sembla que democratitza la representació de la dona, en realitat fa referència a un ideal femení que consumeix sexe com qui compra un objecte glamurós o sofisticat. L'alliberament sexual de la dona que ven, doncs, és meptida”.

Es difícil trobar estudis que xifrin com l'esclat de les noves tecnologies i les xarxes socials ha influït en la hipersexualització de les nenes. Sí que n'hi ha de les conseqüències. A finals de gener el ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat va publicar l'enquesta *Percepció social de la violència de gènere en l'adolescència i la joventut*, feta a 2.500 joves de tot l'Estat d'entre 15 i 29 anys, que mostrava que una de cada tres noies considera inevitable o acceptable controlar els horaris de la parella, impedir-li que vegi amics o familiars, i fins i tot no permetre que treballi o estudiï. L'estudi també assenyalava que la població jove és més tolerant que la població en general cap a les condicions de control. La secretària

d'estat de Serveis Socials i Igualtat, Susana Camarero, va expressar durant la presentació que estan “especialment preocupats pels joves i la seva percepció de la violència de gènere”, perquè veuen que les seves relacions afectives i socials tenen comportaments “discriminatoris i inadmissibles, veritables senyals incipients de violència”.

Els pares, els referents

Un altre estudi del Centre d'Investigacions del Reina Sofia xifra en un 28% les adolescents espanyoles que han patit un control de la seva parella, un 14% les que han tingut por, un 22% les que pateixen situacions d'aïllament i un 23% les que asseguren que han sigut insultades per les xarxes socials.

A nivell català, l'Institut Català de les Dones té previst fer aquest any una segona enquesta sobre la violència masculista (la primera es va fer fa cinc anys), en què incorporarà el ciberassetjament. “Ens donarà una fotografia de com estem”, concreta la presidenta de l'organisme. De moment, per minimitzar aquest impacte, la institució té en marxa un programa de sensibilització i prevenció de relacions abusives entre adolescents i joves a partir dels 10 anys. Té tres línies de treball: els adolescents, els docents i les famílies a través de les associacions de pares i mares d'alumnes. “Aquest és el sector al qual ens costa més arribar”, reconeix la presidenta.

Però quin és el paper que han de fer els pares per evitar la hipersexualització de les seves filles? “Continuen sent el pilar principal

Denúncia El cinema i la música perpetuen el fenomen de les 'sexinenes'

tant pel que expliquen com també pel que callen”, puntualitza Elena Crespi, sexòloga i autora del llibre *Parlem de sexe a casa*. La clau, segons matisa, és ensenyar tant als nens com a les nenes que el cos és seu i, alhora, posar les bases perquè en el moment que vulguin compartir-lo amb algú sàpiguen amb qui ho han de fer. “El problema és que ara se'ls dona informació amb 15 i 16 anys quan, en molts casos, ja l'estan compartint, però potser no amb qui realment volen”, denuncia. En la mateixa sintonia, el pedagog Jaume Funes alerta que la “falta de formació” és la responsable

Més tolerància davant del control

23%
d'adolescents, insultades

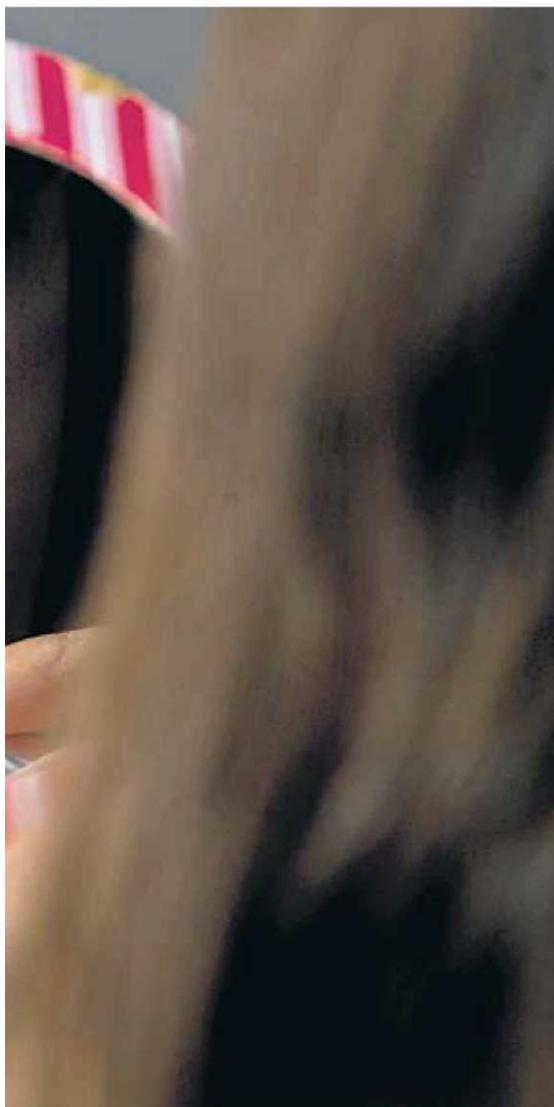
Un 23% de les adolescents espanyoles asseguren que han patit insults a les xarxes socials (sobretot per WhatsApp) i un 28% mantenen que la seva parella les ha controlat, segons un estudi del Centre d'Investigacions Reina Sofia publicat aquest febrer.

33%
acceptarien el control

Un de cada tres joves considera inevitable o acceptable en algunes circumstàncies controlar els horaris de la seva parella, impedir que vegi la seva família o amigats, no permetre que treballi o estudiï o dir-li les coses que pot o no pot fer. Són dades que es desprenen de l'informe del CIS *Percepció social de la violència de gènere en l'adolescència i la joventut*, presentat també aquest mateix any.

14%
han sentit por

L'estudi *Joves i gènere. L'estat de la qüestió*, del Centre d'Investigacions Reina Sofia, també alerta que el 14,3% de les noies asseguren que han sentit por, un 22,4% un intent d'aïllament de les seves amigades i un 3% haver patit maltractament físic.

de l'actitud de submissió de moltes de les adolescents. "S'ha d'ajudar a fer que tinguin idees pròpies, que es qüestionin aspectes de la seva vida", insisteix. El camí dels pares comença, segons els experts, per trencar els "micromasclismes" que encara s'imposen i per ajudar els seus fills a gestionar la pluja d'informació que reben de les xarxes socials i les noves tecnologies. "Com més eduquem els adolescents en habilitats i naturalitzem a nivell educatiu la sexualitat, més bé els anirà. S'ha de tenir en compte, però, que res és garantia d'èxit", conclou Crespi. —

Segons els experts, cada cop més les nenes comencen a preocupar-se per la seva imatge en edats més joves.

XAVIER BERTRAL

92% veuen inacceptable la violència

El 96% de les dones i el 92% de les joves consideren inacceptable la violència de gènere, segons l'informe del Centre d'Investigacions Sociològiques, un organisme que depèn del govern espanyol. L'estudi també posa de manifest que, en tots els trams d'edat, les dones són més intransigents que els homes davant de qualsevol tipus de maltractament tant físic com psíquic.